

CSURKA ISTVÁN

A ferihegyi incidens

(HANGJÁTÉK)

POGÁNY *(egy nagy várócsarnok halk alapzajában egy rádióriport bevezetését mondja mag-nóra)*: Kedves hallgatóink! Fél órával ezelőtt szállt le az a különgép fővárosunk repülőtérének betonjára, amelyik a Munkavállaló-védelmi Tudományos Kutató Intézet küldött-ségét hozta haza Párizsból. Itt állok a hozzátartozók és munkatársak népes csoportjában, s velük együtt lesem, hogy az első fecskék megjelenjenek a fogadótér kijáratában. Addig is: rokonszenves, csinos, fiatal hölgy álldogál mellettem, megszólítom. Bocsásson meg, kisasszony, hajlandó elárulni a rádióhallgatóknak, milyen minőségben várakozik it-ten?

SZŐKE NŐ: Mit áruljak el?

POGÁNY: Hozzátartozóját várja, nyilván. Kit?

SZŐKE NŐ: Ja, a mostani vőlegényem.

POGÁNY: Nagyszerű! Segítsen nekem egy kicsit. Ha maga kéri meg, bizonyára szívesen nyi-latkozik majd a mostani vőlegénye a kongresszusról. Meg tudná mondani, milyen elő-adás megtartása, illetve milyen terület feltérképezése céljából utazott ki a kedves vőlegé-nye a munkavédelmi világkongresszusra?

SZŐKE NŐ: Párizsban voltak, csoportos útlevéllal... Én is irtó akartam menni, de nem jött össze...

POGÁNY: No, igen, ezt őszintén sajnálom. Maga miről beszélt volna?

SZŐKE NŐ: Mi?

POGÁNY: Nem tudja véletlenül, a vőlegénye melyik munkacsoportban dolgozott?

SZŐKE NŐ: Mondom, hogy Párizsban voltak. Maga nem jó gépet vár...

POGÁNY: Mi a kutatási területe a vőlegényének?

SZŐKE NŐ: Micsoda?

POGÁNY: Úgy értem, mi a beosztása... Mit csinál a MUVÁVÉTUKUINT-nál?

SZŐKE NŐ: Pingpongozik. Sportfelelős...

POGÁNY: Úgy látom, kedves hallgatóim, nem a legjobban választottam ki beszélgetőtársá-mat, de sebjaj, már ki is lépett a lengőajtón a küldöttség vezetője, az intézet aligazgatója. Milyen volt az útjuk, aligazgató elvtárs?

ALIGAZGATÓ: Zavartalan, nagyon szép út volt.

POGÁNY: Mit tudna mondani így kapásból a rádióhallgatóknak a küldöttség kongresszusi szerepléséről?

ALIGAZGATÓ: Küldöttségünk becsülettel helytállt. Mindenki megtette a magáét.

POGÁNY: Milyen témakörök köré csoportosíthatóak a magyar hozzászólások? Mely szekci-ókban dolgoztak a magyar kiküldöttek?

ALIGAZGATÓ: Minden szekcióban dolgoztunk és hallattuk a szavunkat.

POGÁNY: Melyik volt a kongresszus hivatalos nyelve?

ALIGAZGATÓ: Melyik is, no... gyere csak ide, Kontha elvtárs, te voltál a tolmács... melyik volt a hivatalos nyelv?

KONTHA: A francia...

POGÁNY: Nem az angol?

ALIGAZGATÓ: Meg az angol... De ez mindegy... Ezt majd vágja ki, ez nem érdekes... Tolmácsokkal dolgoztunk... Nagyon nagy megtiszteltetés számunkra ez a megtisztelő figyelem, amivel a Magyar Rádió a munkavállaló-védelem kérdéseit részesíti. Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy úgy itthon, mint Párizsban, ahonnan jöttünk, visszamenőleg is megfeleljünk ezeknek az elvárásoknak.

POGÁNY: Ez nagyon jó. Na, most viszont még egy bizalmas kérdés... egy kis színesítés...

ALIGAZGATÓ: Színes? Az jöhet. Csak azt ne kérdezze, hogy voltunk-e sztriptízben. Különben is, én a feleségemmel voltam... Kontha, nézzétek is már meg, nehogy valami baja legyen a csomagokkal... Bent van még a vámon... Tessék.

POGÁNY: Ez a munkavédelmi világkonferencia, mint ahogy arról a szaksajtóból is értesülhettünk, szeptember 16-ától 21-éig tartott. Most szeptember huszonnolcadika van. Hol, s hogyan töltötte a küldöttség ezt a szabad hetet?

ALIGAZGATÓ: Erre nem válaszolok. Ez ne legyen benne. Nem mi tehetünk róla, hogy az utazási iroda elszervezte a dolgot, késett.

POGÁNY: A hazaszállítással?

ALIGAZGATÓ: Fenét. Az egészszel. Embereink egy hétre számítottak és nem csaphattuk be őket. De ez nem is érdekes. Inkább mondunk jó sztorikat.

POGÁNY: Mennyibe került az út, személyenként?

ALIGAZGATÓ: Csak a zsebpénzt kellett kifizetni, forintban. De ez se legyen benne. Majd jöjjön el holnap, s bent nyilatkozom.

POGÁNY: A többit a világszervezet állta?

ALIGAZGATÓ: Nem állt az semmit, nem érti? Saját erőből. Mi voltaképp a kongresszusra mentünk, dolgozni, tanulni, résztvenni. Öregbítettük az ország tekintélyét.

POGÁNY: De az utazási iroda hibájából csak az értekezlet utolsó napjára, a záróülésre érkeztek meg. És azért sikerült még a tervezett előadásokat megtartani?

ALIGAZGATÓ: Hozzuk magunkkal a kongresszus teljes anyagát, le fogjuk fordítani és tanulmányozni fogjuk... Ugyanígy mi is otthagytuk a névjegyünket, azt meg ők fogják hasznosítani... De, mondom, holnap...

POGÁNY: Ehhez a postán is lebonyolítható dologhoz képest nem találja túlzottnak negyven fő utaztatását és több, mint egyhetes párizsolását?

ALIGAZGATÓ: Na, ide figyeljen, sztorizozzuk ezt az egész dumát, jó? Ki küldte magát ide? És mi köze hozzá? Tudja kik voltak ezek? Becsületes dolgozók, akik még soha nem látták Párizst! Vegye ki a szalagot és adja ide nekem. Párizsolás?

POGÁNY: Ez a Ferihegyi repülőtér. Budapest, a Magyar Népköztársaság fővárosa. És én a Magyar Rádió munkatársa vagyok.

ALIGAZGATÓ: Nem sokáig.

(Röpke zenei fíntor.)

ALIGAZGATÓ: ... Védelmet kérek, Muraközi elvtárs...

MURAKÖZI: A ferihegyi incidens ügyében?

ALIGAZGATÓ: Már értesültél róla?

MURAKÖZI: Értesültem? Ha én csak akkor értesülnék, amikor ti idefuttok hozzám védelmet kuncsorogni, akkor megnézhetné magát ez az intézmény. Szerencsére van nekem egy jó emberem a rádióban, aki mindig idejében figyelmeztet, ha valami készül ellenünk... Meghallgattam azt a riportot.

ALIGAZGATÓ: Már lesugározták?

MURAKÖZI: Dehogy! Éppen azért mutatták meg nekem, hogy leadhatják-e?

ALIGAZGATÓ: Akkor jó, akkor én meg vagyok nyugodva. Fogadd őszinte köszönetemet, Muraközi elvtárs!

MURAKÖZI: Te meg fogadj el tőlem egy jótanácsot: Ne nyilatkozz részegen!

ALIGAZGATÓ: Bocsáss meg, nem voltam részeg, csak azt ittam, amit a gépen adtak...

MURAKÖZI: Akkor meg egyáltalán ne nyilatkozz! Úgy vert át ez a riporter, ahogy akart. És ha már benne vagy a slamasztikában, mit hazudozol? Üdülni mentetek, nem? A legérde-
mesebb munkavédelméseket, szakszervezetéseket, meg mit tudom én, vittétek ki jutalom-
ból. Te meg szónokolsz a helytállásról.

ALIGAZGATÓ: Tisztelettel veszem feddésedet, Muraközi elvtárs. És engedélyed nélkül nem nyilatkozom soha többet. Nem is álmodtam, hogy provokál. Azt hittem, egy kedves gesz-
tus az itthoniak részéről, és elő van készítve. Valóban nagyszerű volt a hangulat a gépen,
ezt a kedves lányod és a kedves fiad is tanúsíthatja, akik jóban-rosszban velünk tartot-
tak... Mindenesetre a tanulság adva van: nem nyilatkozni. Ez elvi kérdés.

MURAKÖZI: Tessék utánanézni, hogy ki ez a Pogány és honnan fúj a szél. Valaki informál-
ta, valaki áll a háta mögött. A riportja egyelőre nem hangzik el, de ő még nem tudja.
Nyilván meg fogja tudni rövidesen és megindítja a harcot, hogy tegyék műsorba. Addigra
szeretnék tiszta képet kapni róla. Bizonyára nem teljesen steril a dossziéja. Újságíró. Öt-
venhatban már 19 éves volt. Érted?

ALIGAZGATÓ: Értem, Muraközi elvtárs.

MURAKÖZI: Ezenkívül azonnal kezdjétek meg a kongresszus anyagának a feldolgozását.
Legyenek előadások széltében-hosszában, ahol beszámoltok az írásos anyag alapján, és
ezekre az előadásokra meg kell hívni a tömegkommunikációt.

ALIGAZGATÓ: Csak van egy kis bökkenő: az anyag ottmaradt Párizsban.

MURAKÖZI: A szentségét! Hát, komolyan mondom! Nincs ezeknek a kurkászó firkászok-
nak igazuk? Nem érdekel! Előadások pedig legyenek! Csináljátok meg kváziban! Nagy-
jából tudjátok, miről volt szó! Nem érdekel! Ki hagyta ott az anyagot?

ALIGAZGATÓ: Nem volt rá pénz a végén már... Tulajdonképpen nem tudtuk elhinni, hogy
egy héttel a konferencia zárása után már a kezünkbe nyomják a kész anyagot, három
nyelven, és az erre szánt pénzt másra fordítottuk. Telefonáltunk nekik, hogy majd küld-
jék utánunk utánvéttel... Erre kihozták a szállásunkra, de már nem tudtuk kifizetni...
Nem voltunk vastagon ellátva valutával...

MURAKÖZI: Most mit mondjak erre?

ALIGAZGATÓ: Ne vedd tolakodásnak... Küldöttségünk ezt a csekélységet akkor is elébed
tette volna, ha nincs ez a ferihegyi incidens.

MURAKÖZI: Mi ez?

ALIGAZGATÓ: Te vagy a mi intézményünk védőszentje... Fogadd szeretettel. *(Kinyit vala-
mit.)*

MURAKÖZI: Ismeritek a gyenge oldalam, gazfickók!...

ALIGAZGATÓ: Tudjuk vonzódásod a nemes szivarokhoz. Egy doboz osztályon felüli szivar
a Harrods áruházból...

MURAKÖZI: Hogyan? A Harrods áruház tudtommal Londonban van...

ALIGAZGATÓ: Kontha elvtárs, meg jómagam egy napocskára átugrottunk Londonba...
Meg kell jegyezni, hogy ez nem került pénzbe, mert az utazási iroda, amelyikkel koo-
perálunk, éppen bonyolított egy másik társasutat, egy agrárszakemberekből álló küldött-
séggel, amelyeknek Párizs, Brüsszel, London volt az útvonala és abban véletlenül volt két
üresedés...

MURAKÖZI: Két paraszt lelépett?

ALIGAZGATÓ: Büszkén jelenthetem, hogy tőlünk viszont senki. Mindenki hazatért.

MURAKÖZI: Kár.

(Kicsivel hosszabb zenei finta.)

(Vízcsobogás, pancsolás fürdőkádban, valaki egy kisgyermeket fürdet és közben szípot.)

POGÁNYNÉ: Most már elég volt, Árpika, kiveszlek.

(Tiltakozó pancsolás.)

GYEREKHANG: Mesélsz?

POGÁNYNÉ: Ma nem mesélek.

(Csengetés.)

Ki lehet az ilyenkor? Várjál, Árpika, addig fürödhetsz, ajtót nyitok.

(Lépések a lakáson keresztül.)

Ki az?

POGÁNY: Én vagyok, drágaságom, benne hagytad a zárban a kulcsot, nem tudok bemenni.

(Kulcsfordítás, ajtónyitás.)

Szervusz. Mi van veled? Beteg a gyerek?

POGÁNYNÉ: Semmi baja, majd elmondom. Rohanok be, mert a kádban hagytam.

(Tányérsörgés, halk zene.)

POGÁNY: No, mondd.

POGÁNYNÉ: Tegnap odaállt az asztalom elé két pacák, végigvárták a sort, sőt maguk elé engedtek mindenkit. Elkezdték nyomni a sódert, hogy én milyen csinos vagyok, milyen jól öltözöm, bizonyára értem a dolgom, nekik szükségük volna egy nagyon kedvezményes áru, elsősztályú nyugati útra. Természetesen nem volnának hálátlanok. És egy nagy köteg százast lobogtattak meg az orrom előtt. Azt hittem csak hülyéskednek és csak ki akarnak kezdeni velem, nem vettem komolyan a dolgot, megmondtam nekik, minden utam be van telve. Ne beszéljek, tudják ők, hogy van ez, nekik a pénz nem számít, mennyi kell? Ha szerzek nekik egy ötvezres utat harmincötért, adnak nekem öt rongyot. Fogadjak el ötszáz forintot előlegbe. És erőnek erejével rám akartak tukmálni egy borítékot. Akkor már éreztem, hogy itt valami másról van szó és elküldtem őket. Milyen ravasz vagyok, azt mondták, amikor elhúzták a csíkot. Ma pedig hívat a főnököm. Nagyon sajnálja, de felsőbb utasításra fegyelmi elé kell állítania. Miért? Irodai titkok illetéktelen kiszolgáltatása miatt. Közelebről, kérdezem. Megmondta kerek percc: a MUVÁVÉTKUINT párizsi útjának adatait szolgáltatottam ki illetéktelenül. Neked. Nagy nyomás nehezedik az irodára. Milyen nyomás? Egyes elemek politikai gyúanyagot akarnak kovácsolni...

POGÁNY *(közbeszól egy hehmentéssel)*: Ezt így mondta?

POGÁNYNÉ: Mit?

POGÁNY: Gyúanyagot kovácsolni... ez képzavar...

POGÁNYNÉ *(ő nem tud nevetni)*: Így mondta.

POGÁNY: Ne folytasd, tudom a végét.

POGÁNYNÉ: Azt mondja a főnököm, ő tudja, hogy én nem követtem el vétséget, végeredményben a mi adataink nem államtitkok, csak az a baj, hogy te ezt a tőlem kapott információt rosszul használtad föl, megpróbáltad lejáratni a MUVÁVÉTKUINT-et, ami most a határainkon kívüli események miatt fronthelyzetben van. Elküldtek egy hétre Párizsba negyven embert üdülni, állampénzen.

POGÁNY: A küldöttek kilencven százaléka nem is volt munkavédelmi szakember.

POGÁNYNÉ: Nekem nem lett volna szabad elárulnom, hogy az utazás eleve a nemzetközi konferencia utánra volt szervezve. Szóval nem az a baj, hogy ők megszervezték egy ptyautat állampénzen, hanem hogy én ezt elmondtam a férjemnek. Hát, én ezt nem bírom tovább, itt nem lehet élni! A fegyelmi csak látszatfegyelmi lesz, de holnaptól áttesznek a belföldi utak részlegébe, oda is hátra, adminisztrátornak. Tehát nem látszat, hanem valódi büntetés, de én vágiak jó képet hozzá. Aztán majd köszönjem meg, ha egy idő múlva már szervezhetek disznótoros túrákat Csajágaröcsögére.

POGÁNY *(kis nevetéssel)*: Nem tudom vigasztal-e téged, én mégis elmondom az én párhuzamos történetem. Ma ugyanis engem is hívatott az osztályvezetőm. Ez így zajlott le:

(Írógépkopogás.)

POGÁNY: Csókolom, Irénke, nem tudja, miért keres engem a Falánkovits elvtárs?

IRÉNKE (*abbahagyja a gépelést*): Legyen erős, a főnök tajtézkik. Bemehet.

POGÁNY (*ajtócsukás után*): Hívattál, Falánkovits elvtárs!

FALÁNKOVITS: Mégpedig utoljára ebben a minőségemben. Én tovább nem kinlódom veled, Pogány elvtárs, nem tartom érted a hátam, légy szíves keress magadnak állást és ha talál-tál, kérjed az áthelyezésed. Remélem, tudod, miről van szó?

POGÁNY: Fogalmam sincs.

FALÁNKOVITS: A ferihegyi incidensedről.

POGÁNY: Falánkovits elvtárs, az egy hosszabb riportnak az első része... Még le sem adtam, még össze sincs montírozva. Senki nem tudhatja, mit akarok kihozni belőle. Ez csak egy apropó, egy ironikus hangvételi sorozatnak, egy sok zenével tarkított műsornak a töredéke. Kérlek, ne ülj fel híreszteléseknek, feljelentéseknek...

FALÁNKOVITS: Hallottam.

POGÁNY: Nem adtam le. Még ki se vettem a magnóból. Ott van lent a stúdióban, nincs is átjátszva.

FALÁNKOVITS: Jelentések érkeztek ide és felháborodott tiltakozások, hogy te gyanútlan és ártatlan elvtársakat molesztálsz a repülőtéren, minden előzetes bejelentés nélkül.

POGÁNY: Bocsnát! Ez még egy munkapéldány, ez még az én magántulajdonom! Senkinek nincs joga kivenni a magnóból és lehallgatni. Majd akkor, ha benyújtottam lehallgatás-
ra. Tiltakozom.

FALÁNKOVITS: Ne tiltakozz! Te valóban lerohantad és behúztad a csöbe ezeket a szerencsétlen elvtársakat, akik egy fárasztó út után hazaérkeztek, és naivan lépre mentek neked. Ez etikátlan volt, kérlek. Amellett ki hatalmazott fel téged, hogy ügyet kavarj ebből? Hogyan képzeld? Most? Ez súlyos politikai baklövés volna. Teszem azt, elkövettek ezek az útjukkal kapcsolatosan némi kisebb szabálytalanságokat, akkor is: most van itt az ideje, hogy ezt kitergezzük? Most ezek a munkavállaló-védelmi kérdések a nemzeti közügyek középpontjában állanak? Felfordulást akartok, mint odaát? Prágában? Most kell rámásznia a mi munkavállaló-védelmeseinkre? Élezni a helyzetet? Nem, Pogány elvtárs, ez nem mén! Te nem fogsz ebbe a csöbe bennünket behúzni. Le is út, fel is út!

POGÁNY: Nem is maradnék tovább egy percig sem ott, ahol a magnóból kiveszik a szalagot és tudtom és engedélyem nélkül lehallgatják.

FALÁNKOVITS: És megsemmisítik!

POGÁNY: Tiltakozom. Pert indítok! Ez felháborító!

FALÁNKOVITS: Neveltségessé teszed magad. Ide figyelj, Pogány elvtárs, én tisztában vagyok a te képességeiddel és mindig kedveltem a jó és tiszta szándékú, szellemes dolgaiddal, de te egy izgága ember vagy, a te kezvedbe nem mikrofon való, hanem legfeljebb toll. Én már beszéltem is egyik kedves barátommal, lesz neked jó helyed a sajtó területén. Lehigadsz egy kicsit, megismerkedsz az ottani körülményekkel is, és aztán meglátjuk. Néhány év, és én nyugdíjba megyek, ha én leléptem a színről, te visszatornázhatod magad, de az én életem — az én életem, az én idegeim — az én idegeim! Neked fogalmad sincs, mit álltam ki az utóbbi két napban. Hát kell ez nekem? Őrült balek vagyok én? Mire jó ez? Hát kinek fáj, ha néhány derék elvtárs egy hétre kimegy Párizsba? Ebbe fog belebukni ez az ország? Csak a polgárok utazzanak, meg a maszekok, meg a színésznők? Miért nem gondolkozol, mielőtt elbőgöd magad mikrofonnal a kezvedben? Menj és jelentkezz a Munkavállalók Lapjánál. Érdekvédelmi rovatvezető leszel. Idővel.

(*Tányércsörgés, vízcsobogás, Pogányné már mosogat.*)

POGÁNY (*kis nevetéssel*): Ha bírom tüdővel, Falánkovits elvtárs.

POGÁNYNÉ: De ezt nem mondtad neki.

POGÁNY: De nem gyávaságból, egyszerűen nem jutott akkor eszembe. Kijöttem tőle, és még akkor sem tértem magamhoz. Ez tréfa, rossz vicc. Visszatántorogtam a szobámba, leültem a helyemre, kihúztam a fiókom, celtalanul kotorásztam benne, magam elé rántottam

egy-egy kéziratot, feljegyzést, átfutottam, de nem is értettem mit olvasok, aztán egyszerűen csak belémvágott, hülyeség az egész, ez csak azért történhetett meg velem, mert zöldfülű vagyok, mert nem ismerem azt a világot, amelyikben élek. Felkapott fiatal újságíró vagyok, el vagyok telve magammal, a saját élesszeműségemtől, harcoságomtól, bátorságomtól, de fogalmam sincs ennek a társadalomnak a valódi szerkezetéről, igazi mozgató erőiről. Mit akarok? Most, 1968. szeptember 20-a van. Ha valahol elkiáltja valaki: do-to-ho, én odaszaladok a mikrofonnal. Ez még nem újságírás, ez kiscserkész ugrabugrálás. Most még nem tudok hálás lenni kiebrudalóimnak a kiebrudalásért, mert még sajog az ütés helye, de tudom, hogy egyszer majd hálás leszek érte. Alámerülök. Elfoglalom a helyem a Munkavállaló-védelmi Híradónál és megismerem belülről és alulról ezt a társadalmat. És amikor majd újra fölbukkanok, nagy leszek, erős és rendíthetetlen. Most kezdem magam komolyan venni. Ezért nevetek, szívem.

(Kacagás.)

(Gongütés.)

(Telefoncsörgés.)

POGÁNY: Tessék, Pogány.

FŐSZERKESZTŐ: Pogány elvtárs, ráérsz egy percre? Gyere be hozzám, légy szíves, szeretnék elmondani neked egyet-mást.

(Kis szünet után öngyújtókattanás, székreccsenés etc.)

Kávét? Konyakot? No, azért ne ijedj meg, nincsen semmi baj. *(Koccintás.)* Szervusz! Egészségedre. Nézd, Pogány elvtárs, te idestova három éve vagy a lapnál, becsületesen és szerényen, mondhatni visszavonulva végzed a munkád, de minden sorod, minden kis közleményed, ami megjelenik ebben a kis lapban, arról tanúskodik, hogy te sokkal nagyobb feladatok ellátására is képes volnál. Alaposságod, körültekintésed közismert. Tessék, igyunk még *(koccintás)*, fene jó tud lenni ez a bűdös konyak. Proszit! Rengegeteg vagy kint terepen és én tudom, tízszer, esetleg hússzor annyi mondanivalód és anyagod volna a dolgokról, mint amennyit leadsz, mint amennyit mi elbírnunk. Még egy töltést?

POGÁNY: Nem, köszönöm!

FŐSZERKESZTŐ: Éppen ezért én arra gondoltam, hogy meg kéne szüntetni ezt a mostani beosztásod, amely nem méltó, valljuk be, nem méltó hozzád. Sok íróasztalmunkát, sok kulimunkát jelent számodra. Eljártam a felettes szerveinknél, hogy tegyék lehetővé ennek a kis lapnak egy főmunkatársi státusz létesítését. Sikerült. Ha te is úgy akarsz, mátol lapunk főmunkatársa lehetsz. Nem kell naponta bejárnod, nem kell nyomdai ügyekkel, korrigálással, satöbbi foglalkoznod, hanem hetenként egy-egy nagyobb volumenű, terjedelmében is reprezentatív publicisztikát, azt-amit várunk tőled. Add vissza a közösségnek, amit begyűjtöttél. Arassunk együtt.

POGÁNY: Köszönöm.

FŐSZERKESZTŐ: Szóval elfogadod?

POGÁNY: Természetesen elfogadom. S engedelmekkel mindjárt meg is kérdezem: mivel tartozom érte?

FŐSZERKESZTŐ: Na látod, ezt szeretem benned, ezt a talpraesett nyíltságot. A korosztályod akármelyik tagja jelen esetben csak hálálkodnék és nyaldosná a kezem, te pedig, mint jó életismerő, mindjárt a lényegre tapintol... Ez természetesen jelentős fizetésemeléssel is jár. A végösszegben majd később állapodunk meg. Tényleg nem kérsz többet? Gyere, igyál!

POGÁNY: Köszönöm...

FŐSZERKESZTŐ: No, most a viszonzószolgálat. Nyilván te is tudod, hogy anyaintézményünk, a MUVÁVÉTUKUINT tiszteztendő. A jubileum alkalmából egy reprezentatív kiadványt szeretne megjelentetni. Úgy alakult, hogy engem bíztak meg ennek a tudományos és egyszerűen irodalmi, de egyben kicsit reklámjellegű kiadványnak az összeállításával, megírásával, tető alá hozásával. De hát én rettentően elfoglalt ember vagyok,

mint bizonyára tudod. Sok a feladat, sok a funkció és kevés az idő. *(Büfög egyet.)* A nap számomra is csak 24 órából áll. Amellett én azt egy percig sem tagadom, hogy nekem a vezetés, az érdekegyeztetés, a parancskiadás jobban megy, mint az íróasztali melő. *(Csuklik.)* De ugyanakkor, ha a nevem alatt megjelenik egy könyv, annak azért pofásnak kell lennie, hogy úgy mondjam, annak meg kell lenni írva... hehehe...

POGÁNY: Sajnos, van itt egy komoly bökkenő. Bizonyára elkerülte a figyelmed, hogy én itt-ételem alatt, miközben az egész területet bebarangoltam, egyetlenegyszer sem tettem be a lábam anyaintézményünkhöz, s ennek nyomos oka volt: engem előző munkahelyemről azért rúgtak ki, mert elkezdtem egy enyhén leleplező riportot ennek a mi anyaintézményünknek egy akkori párizsi útjával kapcsolatban.

FŐSZERKESZTŐ: Mindent tudok, spongyát rá! Régi dolog, nincs jelentősége. Te kiheverted, ők elfelejtették. És, ha netán nem felejtették volna el, majd én gondoskodom róla, hogy felejtsek el. Nekik is az az érdekük, hogy a legjobb tollú újságíró írja meg ezt az ünnepi kiadványt. Első utunk, már csak azért is, mert voltaképpen társszerzők vagy mifene-k leszünk, persze, hogy milyen arányban, már ami a szerzőség nyilvános jelölését illeti, az még megbeszélés kérdése, szóval, első utunk a helyszínre közös út lesz. Majd én kiviszlek, bemutatlak, felszentellek és elszívjátok a békepipát. Gyerekség.

POGÁNY: És ha azt mondom, hogy ez összeférhetetlen?

FŐSZERKESZTŐ: Nem mondd. Ismerem a helyzetet. Megjött a második gyerek, lakás-gondjaitok vannak, a feleséged gyesen van. Nem lehet neked életcélod, hogy itt száradj el ennél a kis, jelentéktelen lapocskánál. Ez a te karriered első, jelentősebb állomása. Ugródeszka.

POGÁNY *(elszorult torokkal)*: Vállalom.

(Gyors, rövid dobpergés.)

ZSUZSA: Tegnap miért nem telefonáltál?

POGÁNY: Nem tudom, nem volt erőm, tegnap megint úgy rámszakadt minden.

ZSUZSA: Megint depressziós vagy?

POGÁNY: Nem vagyok depressziós, de nehéz. Látom a feleségemen, hogy szenved. Nem tud semmi konkrétumot, de mindent érez és szenved. Nem szól semmit, nem kérdez semmit, csak azt hajtogatja, megváltoztál, megváltoztál. És én is tudom, hogy megváltoztam, de nem előnyömré. Nem lett volna szabad ebbe fejest ugranom.

ZSUZSA: Mibe?

POGÁNY: Ebbe a piszkos, korrupt díszkönyvbe...

ZSUZSA: Akkor nem ismertük volna meg egymást. Ha nem kezdtél volna el kijárogatni az intézetbe... Ugyan, megírod, leadod, nem is a te neved lesz rajta és el van felejtve.

POGÁNY: Minden el van felejtve, természetesen. Nálam jobban senki sem tudja, mi minden van elfelejtve. Ifjúkor, álmok, akaratok. El tudod képzelni rólam, hogy én valamikor nagy tettekre készültem?

ZSUZSA: Jó, jó, a tettekre lehetőség kell. Te most teremted meg magadnak a lehetőségeket.

POGÁNY: Persze. De nálam jobban senki nem tudja, hogy ez az intézet, amelyiknek a díszkönyvét írom, felesleges. A más helyekről kibukott, alkalmatlanná vált, lezüllött emberek lerakodóhelye. És én feldicsérem! Nagy lehetőség!

ZSUZSA: Nem féltetek! Te bele tudod csempészni a kritikai véleményed a sorok közé. Amit a múlt héten mutattál, az aligazgató életrajza, amiből kiderül, mekkora hólyag és semmihez sem ért, miközben te csak dicséred és a rangjait és a kitüntetéseit sorolod, irtó jó. Óriási gól!

POGÁNY: Ki érti meg a benfenteseken kívül? Félek, kimarad. Potyaliter elfogadta, de Potyaliter tökkelütött. Ezeket az életrajzokat valóban sajnálom Potyaliter neve alatt közölni. Azóta beszúrtam még három ilyen életrajzot. Ezek még keményebbek. Ez az egy jó: megtanultam a sorok között írni...

ZSUZSA: Tegnap kimondták a válasom.

POGÁNY: Ez valóban megható: egy ócska, kókadt bértollnoknak, egy nyamvadt kis néger sajtókulinak szabad, független szerető... Nem túlzás ez, elvtársak? *(Nevetnek.)*

ZSUZSA: Na, végre, csakhogy nevensz már. Piát hoztál?

(Zenei fintor.)

ALIGAZGATÓ: Kedves elvtársak, az értekezletet megnyitom, engedjétek meg, hogy a MUVÁVÉTUKUIN-t nevében szeretettel üdvözöljem a megjelenteket, elsőnek is dr. Muraközi Ferdinánd elvtársat, főhatóságunk tisztelt vezetőjét, őrangyalunkat, intézményünk vezetőjét, Szatymák Gerzson elvtársat, Potyaliter Jenő elvtársat, a Muvavé Híradó főszerkesztőjét, Kontha Róbert elvtársat a MUVÁVÉTUKUIN-t tudományos munkatársát és végül, de nem utolsósorban Pogány Árpád elvtársat, a Muvavé Híradó főmunkatársát, Potyaliter elvtárs jobb kezét. Jómagam, mint a MUVÁVÉTUKUIN-t igazgatója az értekezletet megnyitom és átadom a szót Kontha Róbert elvtársnak, terjeszse elő értékelését.

KONTHA: Kedves elvtársak, két évvel ezelőtt, amikor tíz esztendő fennállását ünnepelte intézményünk, a Muvavétukuin, főhatóságunk és személyesen Muraközi elvtárs hozzájárulásával elhatároztuk, hogy egy ünnepi kiadvánnyal is emlékeztessük ünnepünket. Akkor bízunk meg Potyaliter elvtársat, a Híradó főszerkesztőjét, hogy készítse el ezt a díszkiadványt nekünk. Azóta ez a mű elkészült, illetve itt fekszik előttünk, készen arra, hogy kellő kiértékelés után nyomdába adjuk. Az első kérdés, amit fel kell tennünk eme kiadvánnyal kapcsolatban, hogy vajon hűen tükrözi-e intézetünknek az ország intézményhierarchiájában elfoglalt helyét? Nos, elvtársak erre a kérdésre, azt hiszem, igennel felelhetünk. Potyaliter elvtárs és az ő kis munkaközössége jól látta és jól fogta meg ennek az intézménynek a társadalmi fontosságát.

MURAKÖZI: Jól van, gyerekek, persze, hogy jól fogta meg, de én erre nem érek rá. Térjünk a tárgyra. Egy dolog hiányzik ebből a könyvből, egy másik dolog pedig feleslegesen van benne. Előbb ezt említtem: feleslegesek ezek az életrajzok. Itt az intézet minden magasabb beosztású emberének benne van az életrajza dióhéjban. De ezek nem dióhéjak, hanem banánhéjak. Minek ez? Hogy ki, melyik és milyen jellegű fegyveres testületnél szolgált azelőtt, mielőtt a munkavállaló-védelem területén kezdett el tevékenykedni? Ezt rosszindulatú találgatásokra is fel lehet használni. Amellett az is kiderül belőle, hogy szociológusi, közgazdászai vagy éppen orvostudományi végzettséget megkivánó osztályokat és az osztályokon dolgozó ilyen végzettséggel rendelkező beosztottakat nem ilyen magasan kvalifikált szakemberek vezetnek. Ne játsszunk ezekkel a dolgokkal. Ez felesleges. Elég ebből két-három nagyszerű életrajz, két-három pályáiv, amelyekből kitetszik a helytállás és a társadalmi gyökéret. Legyen itt egy szép statisztikai tábla: hogy a vezetők hány százaléka munkás-paraszt. Származású. Ez a lényeg. Ezzel szemben érthetetlen módon hiányzik a dolgozatból az intézet külügyi tevékenysége, szereplései az egyes Muvavé-kongresszusokon. Én megértem, ha Pogány elvtársnak fenntartásai voltak e fejezet megalkotásánál, de hát az isten szerelmére, Potyaliter elvtárs, egy fejezetet te is megírhatsz, a kutya üristenit! Hát mit ér egy ilyen tudományos intézet nemzetközi tekintély nélkül? Meg vagytok veszve? Ez nektek nem böki ki a szemeteket? És te is, Pogány elvtárs, mért nincs benned annyi becsület, hogy szólj ennek a sok szájtátnak, nézzétek, én ezt nem írom meg, de ez azért kell ebbe a könyvbe. Megint át akarod verni őket, mint a Ferihegyen?

(Zenei fintor.)

FŐSZERKESZTŐ (Potyaliter): Nem lehet, gyerekek, értsétek meg, nem lehet. Az ember, még ha akármilyen jó tolla van is neki történetesen, nem tud egyik napról a másikra csak úgy beugrani egy önálló fejezettel egy kész könyvbe...

ALIGAZGATÓ: Amin egyébként a neve áll.

FŐSZERKESZTŐ: Ó, istenem, na hagyjuk ezt, az én nevem... hagyjuk ezt, és a ti nevetek min áll? Jópofák tudtok lenni. Mért vagyok én jó főszerkesztőnek a Híradóhoz? Azért,

mert ti jók vagytok ide igazgatónak, osztályvezetőnek, aligazgatónak. Ne bántsuk egymást! Inkább azon törjük a fejünket, hogy hogyan beszéljük rá Pogányt, csinálja meg ezt a fejezetet is.

ALIGAZGATÓ: Nem lehet, mert a Muraközi elvtárs felmentette azzal, hogy rádszól.

FŐSZERKESZTŐ: Muraközi elvtárs fölülről nézi a dolgot, nagyvonalúan. Bizonyos dolgokat ő nem tekint át és nem vesz tudomásul.

KONTHA: Még ez a szerencse.

ALIGAZGATÓ: Szóval nem tudod megírni határidőre?

FŐSZERKESZTŐ: Ha azt akarod hallani, hát nem tudom. Igen, nem tudom. *(Sóhajt.)* Nincs valami piátok? *(Kitör.)*: De a kutya úristenit! Itt nincsenek visszasságok? Mit gondoltok, ki tartja vissza a sok fiatal szenzációéhes bértollnokot a Híradónál? És meddig tudom visszatartani őket? Ha engem senki nem támogat? Vetessem le talán a hangtompítókat?

IGAZGATÓ: Elvtársak, elvtársak! Álljon meg a menet. Nem olyan időket élünk! Három évvel ezelőtt, amikor az a jubileumi évünk volt — töltsél Kontha elvtárs, az úristenit neki, nekem is kiszáradt a torkom —, még sokkal jobb helyzetben voltunk, most már nem engedhetünk meg magunknak ilyen torzsalkodásokat. Nekünk össze kell tartanunk. A mi erőnk abban van, hogy összetartunk. Amikor ilyeneket lehet hallani odafönről, hogy létszámstop és mit tudom én... Ne adj' isten kikerül innen valami ezek közül a mi torzsalkodásaink közül... Ki garantálja, hogy nem jut fülébe valamelyik ellenségünknek? Vagy tán nincs elég ellenségünk? Gyűrűzzenek be ide hozzánk is a rossz hatások? Szép csendben rá kell szorítani Pogány elvtársat, hogy írja meg azt a fejezetet is.

ALIGAZGATÓ: De hogyan? Amikor Muraközit a háta mögött érzi?

KONTHA: Volt ő már külföldön?

FŐSZERKESZTŐ: Bulgáriában volt tavaly a saját költségén.

ALIGAZGATÓ: Az ötlet jó, köszönöm, Kontha elvtárs. Hol és mikor lesz a közeljövőben valami tudományos ülésszak, valami kongresszus, valami buli? Kinél van az eseménynapotár?

FŐSZERKESZTŐ: Nem fogja elvállalni, amilyen puritán.

KONTHA: Ezt bízd csak rám. Van neki itt egy nője, majd azzal beszélek. A nőci fülibe teszem bele a bogarat. Ha jól emlékszem... úgy rémlik Nizzában lesz valami munkajogvédelmi összeröffenés a jövő hónapban, igaz, hogy a jogászunk meg a felesége már be van nevezve...

IGAZGATÓ: Ők menjenek! A jogász menjen Bulgáriába... Úgyis szorít bennünket az idő. Még megérjük, hogy a huszadik évfordulóra jelenik meg a tízéves könyvünk.

FŐSZERKESZTŐ: Ha megérjük...

(Zenei fintor.)

(Hullámverés sziklás tengerparton.)

ZSUZSA: Még soha nem láttam a tengert! Gyere, menjünk le oda arra a szirtre és lógassuk bele a lábunkat a vízbe.

POGÁNY: Mire odaérünk, nem lesz ott víz, apály van.

ZSUZSA: Nem baj, akkor tovább megyünk.

POGÁNY: Beljebb már nincs szikla.

(Hullámverés abbamarad.)

ZSUZSA: Akkor megyünk a tenger után, be, be, be. Meddig tart az apály?

POGÁNY *(előbb nevet a tréfáján)*: Dagályig.

ZSUZSA: Te... ide figyelj, ne szemtelenkedj velem! Dagályig? Lefröcsköllek. *(Elszalad.)* Én utolérem az apályt és visszatartom a dagályt... Gyere, siess, még itt a víz. *(Kis szünet, ülnek a sziklán.)* Tudsz legalább egy kicsit örülni? Legalább az hason meg, hogy én boldog vagyok... Nálam igénytelenebb nő nincs a földön. Nem kívánok semmit, nem kérek semmit, nekem elég egy jó szó. Sőt egy mosoly is elég.

POGÁNY: Most én is elég jól érzem magam. Itt a tengerparton az ember rádöbben, mennyire jelentéktelen dolgok miatt hevül vagy lázong máskor. Ha az emberiség ésszerű dolgokra költéné a pénzét, már régen feltaláltak volna egy kis pasztillát, amivel a kétlelkű ember egy időre le tudná rekeszteni az egyik lelkét, azt, amelyik fáj. Szóval, ha függetleníteni tudnám magam attól, hogy miért vagyok itt, milyen áron, ha ki tudnám szűrni az agyamból, hogy otthon gyerekeim vannak és feleségem, aki talán szintén nagyon élvezné a tengert, ha el tudnám felejteni a MUVÁVÉTUKUINT-et. Hogyan lehetne mindezt háttérbe nyomni, elhallgattatni? Mert, természetesen, te pedig azt nem érdeemled meg, hogy ezekkel szomorítsalak, mert te szeretsz és nem a mások kárára akarsz velem jó és kellemes órákat eltölteni...

ZSUZSA: Kedves fiú vagy te, csak azt nem tudom, hogy lett belőled újságíró... Mintha nem is ezen a földön járnál, mintha nem tudnád, hol élsz? Mire való ennyi gátlás, ennyi érzékenység?

POGÁNY: Valóban, nem valami nagy dolog az, amit én csinálok. Egyáltalán, az újságírás... Tele van ma már mechanikus műveletekkel... De egy dolog azért feltétlenül kellene hozzá, még a legegyszerűbb, leggépiesebb formájához, még teszem azt az apró híreस्कék szerkesztéséhez is: egy belső meggyőződés, hogy én magam igaz vagyok, tiszta vagyok... egy parányi hit magamban... Nem akartam én semmi rosszat annak idején, amikor kimentem a Ferihegyre. Évődni akartam, meg akartam csipkedni egyeseket, akik potyán járják a világot. Halvány fogalmam se volt, mibe dugtam bele az orrom. Azóta eredeti hivatásomból kipöcköltek, évekig napszámosmunkát végeztem, de közben azért bőven kaptam juttatásokat, lakást cseréltem, telket vásároltam, kocsit és szeretőt tartok, és most itt ülök a Földközi-tenger partján, egy sziklán, s ha volna pofám, elrévülten skandalhatnám, Thalatta, thalatta!

ZSUZSA: Az mi?

POGÁNY: Tenger — görögül. *(Szárason):* Jövőre pedig bekerülök egy országos laphoz. Nagymenő is lehet még belőlem. Akik azelőtt haragudtak rám, amiért szemtelenkedtem velük a repülőtéren, most mind a szekeremet tolják, mert azt tartják rólam, hogy használható ember vagyok. Betyárból lesz a legjobb pandúr... De hát milyen betyár voltam én? Krumplibetyár!

(Zenei fontor.)

IDEGES NŐ HANGJA: Halló, mentők, itt a Délutáni Újság szerkesztősege. Kérem, az egyik munkatársunk rosszul lett a lapindító értekezleten, lehet, hogy infarktus... Hogy hívják? Pogány Árpád... Hány éves? Nem tudom pontosan, csak tavaly jött hozzánk ide a Délutánihoz... nincs még negyven...

(Mentőautó szirénázása.)

(Aztán hosszan csend.)

IDEGORVOS: Nézze, kérem, az ön szívpanaszai ideges természetűek, az ön szívének semmi szervinek mondható baja nincs... Próbáljunk meg beszélgetni.

POGÁNY: Adjunktus úr! Én eléggé pontosan tudom, mi okozta nálam az idegösszeomlást. Én a saját karrierem áldozata vagyok.

IDEGORVOS: Gondolja, hogy sokra megyünk ezekkel a sommás összefoglalásokkal? Nem érzi úgy, hogy ezek a súlyos tömörítések csak látszólag tömörek, és a lényegyet alig tartalmazták? Ezek csak arra jök, hogy az ember elnehezítse velük a saját lelkét. Karrier? Mindenkitől, akitől csak érdeklődtem ön után, azt hallom, hogy ön átlagon felüli tehetség... Ehhez képest, amit elért, csak szép adag jóindulattal lehet karriernek nevezni... S ön mégis vádolja magát miatta. Nézzük közelebbről: ártott ön valakinek?

POGÁNY: Csak magamnak. No, meg egyszer a feleségemnek... Neki nagy fájdalmat okoztam a hülyeségemmel. Tavaly kiküldött az előző munkahelyem a Riviérára, nagyon jutányosan, mondjuk így: potyán, s az akkori barátnőmmel együtt... Szép, mi? És én marha, hazajövet elmondtam mindent a feleségemnek, holott nem tudott semmit. Azóta már

túl vagyunk rajta, de akkor nagyon megviselte szegényt. Más bűnöm, komoly nincs. Illetve, hát, van, még egy nagyon súlyos, etikai vétség, de arról csak én tudom, hogy az és az azal nem ártottam voltaképp senkinek. Négerként, értve ezen azt, hogy nem a saját nevémen, írtam én egy könyvet, amit nem lett volna szabad megírnom.

IDEGORVOS: Rossz könyv?

POGÁNY: Nem az a baja, hogy rossz, hanem az, hogy egy büdös szó nem igaz benne. Feldicsérek a lapjain egy intézetet, leírom és bebizonyítom a társadalmi hasznosságát, megrajzoló a múltját, hőskort költök neki, legendákat gyártok, és az első perctől kezdve tudtam és ma is tudom, hogy az az intézmény úgy fölösleges, ahogy van... A fölösleges emberek gyűlhelye, végvára.

IDEGORVOS: Ez nagyon érdekes, meséljen erről nekem.

POGÁNY: Idestova tíz éve, még fiatal mikrofononc koromban fülembé jutott, hogy egy intézmény, a Muvávétukuint nagyszabású társasutat szervezett Párizsba egy tudományos konferenciára. Azzal az ürüggyel, hogy tudományos világkonferenciára utaznak az állammal fizetették meg kirándulásukat, és be sem néztek a konferenciára, éppen a zárónapra érkeztek oda, és még az írásos anyagokat se hozták haza. Büszke voltam a szemfülességemre, egyébként a feleségem révén jutottam az adatokhoz, aki akkor még az utazási irodánál dolgozott, és látta, mi folyik. Prémiumra számítottam. Nem akartam nagy, látványos leleplezést, csak ki akartam pattintani az ügyet. Egyébként tele volt a saját hasonló ügyekkel és egyébbről sem lehetett hallani, mint a korrupció elleni harcról, a harácsolók, ingyenélők visszaszorításáról, a társadalmi élet megtisztításáról. Zöldfülű voltam, szó ami szó. Két percnyi anyagot sem vettem fel, kitepték a magnóból a tekercest, kirúgtak, illetve áthelyeztek egy kis szakmai laphoz, mit gondol, doktor úr, hová? A Muvávétukuint lapjához. A feleségemet megfenyegették, leminősítették. Mire felocsúdtam, szépreményű riporterből származó, jövőtlen sajtókuli letterem. Jó időbe tellett, amíg rájöttem, nem a nemzetközi helyzet áldozata vagyok, akkoriban volt Csehszlovákiában a cirkusz, hanem falba ütöztem és a fal visszaütött. Nem az utazás volt a fontos, az azzal kapcsolatos visszaélések, a potyaút, az semmiség volt. Az a veszély fenyegetett, hogy az én kis riportocskám nyomán kiderül, hogy a mi társadalmunknak vannak szigetei, ahol a felesleges emberek élnek, mintegy rezervátumban, és sütkéreznek a napon, mint a Csendes-óceán szigetvilágában az őszállatok kései példányai, mint a leguánok... És a leguánoknak irtózatoss állkapcsuk van, és tühegyes foguk, mint a krokodilnak. Nem volt mese. Amíg meg nem puhultam, nem mozdulhattam. A főszerkesztőm neve alatt velem írást írták meg a felesleges intézmény jubileumi évkönyvét. És én megírtam. Attól kezdve minden kapu kinyílt előttem. És most itt vagyok megőrvölve. Ha akarom felcsapok belpolitikusnak, ha akarom kultúrával foglalkozom, ha akarom átmegegyek idegenforgalmi szakosnak, ha úgy tetszik úri kedvemnek, megmaradok a Muvávétukuint területén, a sorompók felemelkedtek előttem, minden szemafor szabadra van állítva, csak bennem nincs már szemernyi önbecsülés. Nem hiszek magamban és nem hiszek magamnak. Ragacsos vagyok. Pedig tudok írni. Káprázatosan, ha éppen úgy tartja kedvem. Ha meg nem, akkor nem írok. Azt is elnézik. Ír helyettem más. „Beszegődtem Tarnócára bojtárnak”... Vagy leguán lettem? Tökmindegy. Ne gyógyítson meg, doktor úr, minnek?

(Zongorán egy mélyebb hang.)

A KIS POGÁNY *(kb. 16 éves)*: Apu, segíts nekem. Szeretnék elindulni az iskolai szavalóversenyen, de nem tudom eldönteni, milyen verset válasszak, illetve, hogy melyik fekszik nekem jobban.

POGÁNY: Mi között nem tudsz dönteni?

A KIS POGÁNY: Vagy Petőfi: A XIX. század költői, tudod, a „ne fogjon senki könnyelműen a húrok pengetéséhez, nagy munkát vállal az magára, ki most kezébe lantot vesz”, vagy pedig Ady: Góg és Magóg. Mondjam.

POGÁNY: Alábecsülsz fiam. Ismerem ezt is. Szerintem ez az utóbbi, szavalásilag hatáso-

sabb. Hálásabb. Jól meg lehet tölteni indulattal és szenvedéllyel. Mikor odaérsz, hogy... „de addig sírva, kínban, mit se várva, mégiscsak száll új szárnyakon a dal, s ha elátkozza százszor Pusztaszer, mégis győztes, mégis új és magyar.” Itt, érted? Jó magosra. Ezt fel kell csapni. *(Elkomorodik.)* Érdekes, szavaltam én ezt egyszer diákkoromban, de nem nyertem meg vele a versenyt. Talán azért, mert egy kicsit elhadartam. Ez a vers, vigyázz, könnyen elsodorja, magával rántja a szavalót, pedig ezt, azt hiszem, a legnagyobb szenvedéllyel is tagoltan kell mondani: „fülemben forró ólmot öntsetek, legyen az új, az énekes Vazul”... *(Nagyon komor.)* El kell tudnod hitetni a hallgatósággal, hogy te is képes volnál elviselni a forró ólmot. Szilárd egyéniség, férfias kiállás kell ehhez a vershez... Persze a másikhoz is... De az talán áttetszőbb. Biztonság kedvéért tanulj meg mind a kettőt! *(Nagyot sóhajt.)* Vagy miért nem énekelsz valami tancdalt?

VEGE

HÉZSÓ FERENC RAJZA